

In september veer ik op, de dagen worden koeler en ik kijk uit naar de herfst. Ik kan doen alsof het leven weer normaal is en we niet in een door onszelf veroorzaakte klimaatcrisis zitten. Tot ik een berichtje op Facebook ontvang, hé van Karlien, een vroegere collega van mij. Ze vraagt zich af of er genoeg animo is in Groningen om een Herenboerderij te beginnen. Een Herenboerderij? Wat is dat? In Groningen heeft dit voor veel mensen een negatieve bijklank, vroeger werd namelijk één boerengezin heel rijk van de opbrengsten van een boerderij, de zogenaamde Herenboeren. Dit terwijl de landarbeiders het werk deden en arm bleven. De huizen staan er nog, in Noord-Groningen. Prachtige boerderijen hoor, maar wat een oud leed zit daarachter. Dat is nou precies hoe ik het niét wil. Ik wil een eerlijke verdeling, goed zijn voor de grond, de dieren, de mensen, nu én in de toekomst.

Nieuwsgierig geworden ga ik op zoek. Het blijkt een coöperatieve boerderij zonder winstoogmerk, waar op een natuur-inclusieve manier voedsel geproduceerd wordt voor de leden in een gemengd boerenbedrijf. Samen met een groep huishoudens vorm je een financieel gezond bedrijf, waardoor je een boer in dienst kan nemen. Ik zie het al voor me: varkens die in de modder rondlopen, een fantastische boomgaard waar kippen vrij rondscharrelen en de eerste oogst paksoi. Een Herenboerderij nieuwe stijl is juist het tegenovergestelde van de oude vorm: reclaim the name. Hier word ik heel blij en enthousiast van. Ik merk dat het me levensvreugde geeft, een positief doel om aan te werken.

Groningse Herenboeren

In de zomer van 2019 keek ik in mijn stadstuintje naar mijn grasveldje. Het gras werd geel, de zonwering hield de warmte niet meer tegen, de temperatuur liep binnen op tot 30 graden wat me naar de keel greep. In die hitte ging ik met mijn dochter van drie naar de supermarkt en zag daar boontjes uit Kenia liggen. Moe-loos haalde ik mijn schouders op, kocht sla uit Nederland en we liepen in de hitte weer naar huis. Ik vlieg niet meer, eet weinig vlees, koop mijn kleren tweedehands, fiets bijna alles, gebruik veel het openbaar vervoer én ik stem; wat kan ik nog meer doen?

Ik meld me aan bij Karlien en een paar weken later zitten er zeven mensen, die elkaar niet kennen, in een kring om de tafel met koffie en koekjes. We tasten elkaar af, wie ben je, wat zijn je drijfveren én wil ik met jou aan zo'n groot project beginnen? Wat weten we eigenlijk van landbouw, grond en wetgeving? Heel weinig, besluiten we met elkaar, maar de

burger-boer
initiatiefnemer

drive is er en ik proef de energie in het gezelschap. Kees is erbij, een zestiger, bezig met fotografie, mountainbiken en een vogelaar. Karlien blijkt opgegroeid op een boerderij, ze is jonge moeder en zelfstandig ondernemer. Met de meeste mensen aan tafel besluiten we in oktober weer bij elkaar te komen en we verkennen samen het concept 'Herenboeren'. Gezamenlijk rijden we naar Boxtel om daar de eerste Herenboerderij te bezoeken. We leren elkaar steeds beter kennen en levensverhalen worden gedeeld in de zes uur die we bij elkaar zijn. De grootste gemene deler in het beginnen van de boerderij is dat we op een andere positieve manier met de aarde en mensen om willen gaan.

Bij de boerderij in Boxtel is het net 'uitgifte-dag'. Groepjes mensen lopen rond, halen tassen met uien en prei. Een rij groene laarzen in allerlei maten in een keet laat zien dat er ook gewerkt moet worden door de leden. Een vrouw in een dikke bodywarmer deelt doosjes met eieren uit naast een diepvries gevuld met vlees van de blaarkopkoeien die het jaar rond buiten lopen op de boerderij.

Na ons bezoek aan Boxtel komt er een periode van veel overleg met mensen over het idee van een boerderij, sommige mensen verlaten de groep en andere geïnteresseerden sluiten zich aan, zoals Leny, een oud-leidinggevende in de zorg. De notulen worden professioneler en er ontstaat een groep die de kar gaat trekken; de kartrekkersgroep. Ina, milieukundige en onderwijzer van beroep, brengt het gesprek op weidevogels en de grauwe kiekendief en Gusta, bioloog, maakt een mooie dynamische grondkaart. De kartrekkersgroep begint zich steeds meer eigenaar te voelen van het idee. Het contact met Herenboeren Nederland begint serieuzere vormen aan te nemen, zij geven ons ondersteuning bij het vormen van een boerenbedrijf.

Intussen zijn we in het najaar van 2020. De coöperatie is opgericht. Het bestuur is benoemd en de eerste vijftig potentiële leden hebben zich gemeld. Op onze dynamische kaart beginnen de eerste contouren van de mogelijke boerderij vorm te krijgen en het wordt tijd om uit te kijken naar een stuk grond om de boerderij op te starten.

Ik kijk uit mijn raam naar mijn stadstuintje en droom van onze boerderij.

Nienke van Dijk is
zorginhoudelijk adviseur
in de gehandicapten-
zorg en kartrekker voor
Herenboeren Groningen.

Altijd op zoek naar
hoop op verbetering.
 groningen.herenboeren.nl

